

**Egzegeza SZ – Izbor iz povijesnih spisa
petkom 8:15
amdg.eu/tfmvi**

Knjige o Samuelu

Grob proroka Samuela, Rama

u HB

– jedna knjiga

**u LXX – 2 (od 4) knjige
*Kraljevstava***

Samuel – sudac

Šaul – kralj

David

**Davidovi proroci:
Natan, Gad**

Majka Ana

- Voljena (1 Sam 1,5):
- “ljubio je Anu”
- Pobožan muž (1,3):
- Svake godine u svetištu
- Zašto Ana trpi (v5s)?
- Nije majka = bez blagoslova
- Suparnica vrijeđa
- Kako je bol somatizirana (v7s.10)?
- ne jede (1,7s),
- plače (3x v7s.10)
- muž vidi (v8):
- Plačeš, ne jedeš
- → Kad svi slave, ona se povlači (v9)

Anina prva molitva

- “Izlijeva dušu” (1 Sam 1,15)
- u molitvi (v10)
  - Dugačkoj (v12.16), tihoj (v13)
  - Što čini pred Bogom u v11?
- Polaže zavjet (v11):
- “Ako mi daš sina...”
- “...dat ću ga יהוה” (נתן *nātan*)
  - “*netinac*” – dān za službu

Teološki kontekst

- **Dobro pogledaj nevolju/muku (v11)**
  - dobro sam vidio jade/nevolju (Izl 3,7)
  - Pogledao je *neznatnost* (Lk 1,48) = *poniznost/poniženje*
  - Kako samu sebe definira (1 Sam 1,11)?
- “tvoja službenica” = Službenica Gospodnja 3x (usp. Lk 1,38)
  - Je li molitva uslišana? (זכר 1 Sam 1,11.19)
- sjeti me se (v11) → sjeti je se (19)

Novo lice

- ❑ Optužena od svećenika (1 Sam 1,14):
- *Pijana si!*
  - ❑ kako se brani u v15s?
- istinom – *uspjeh u v17?*
- Postiže zagovor v17
  - ❑ srce rastuženo (v8)
i duša ojađena (v10) – *Kakvo lice u v18?*
- “Ne kao prije”
  - ❑ Donosi i priopćuje odluke (v22):
- “Neću ići” (22) – “Dobro!” (v23)
  - ❑ Nova uloga u v24?
- “Uzima”, “vodi” – aktivna voditeljica (v24)

Plodovi

- ❑ Vjerna (1 Sam 1,28)?
- “vraćam” – ispunja zavjet (28)
  - ❑ Nova molitva u 2,1–10?
- univerzalan hvalospjev (2,1–10)
  - ❑ Teologinja i majka naroda
  - ❑ Navještaj u 2,6?
- יהוה diže iz Šeola (2,6)
  - ❑ i dalje se brine za sina (2,19):
- Ana donosi odjeću (2,19)
  - ❑ Samuel raste 2,21.26 (3,19)
- “Nerotkinja rađa” (2,5): *Koliko djece prema v21?*
- Još 3 sina + 2 kćeri (v21)

Dječak Samuel

- ❑ Gdje je kao “mali”
(נער *ná'ar* 1 Sam 1,24)?
- ❑ usp. Izl 33,11; Jr 1,6
- u svetišću (v24)
  - ❑ Što je s njim u 2,11.18; 3,1?
- služi Gospodinu (3x)
  - ❑ Koliko puta Božji zov u 3,4–10?
- 4x (1 Sam 3,4.6.8.10)
  - ❑ Što čuje od Boga (3,11–14)? usp. 2,27–36
- sud za Elija (3,11–14) već najavljen u 2,27–36
(čovjek Božji rekao osobno)

Plodna pedagogija staroga svećenika

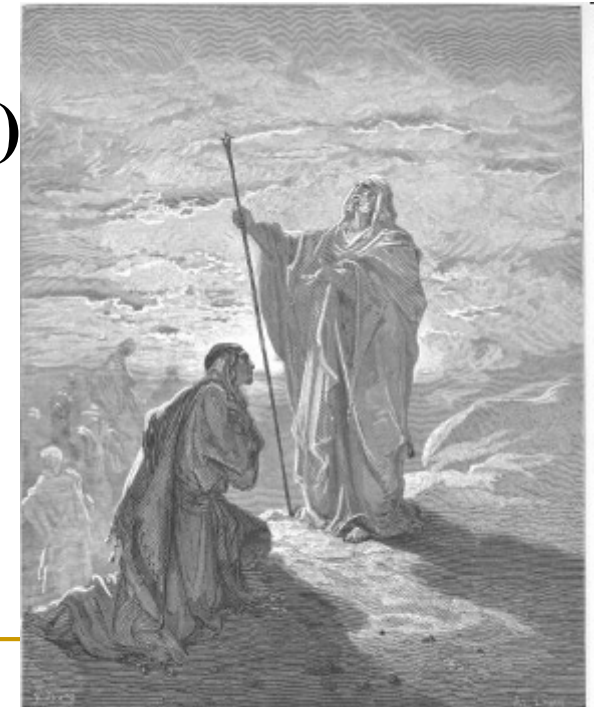
- Koji elementi iz 1 Sam 3,9 u v10?
- יהוה (v9) – (tko ga zove)
- govori (v9s) – (što će Samuel reći)
- Samuel spreman slušati (v9s)
- Priznaje se slugom (v9s)
  - Dolazak Božji u v10?
- “doći, stati” – pravi susret (v10)
  - Rezultat u v19?
- יהוה sa Samuelom (v19)
  - U Božjoj školi (← Eli ← majka)
  - Samuel autoritet za koga 1 Sam 3,20?
- “sav Izrael” (3,20)

Voditelj zajednice

- ❑ Tko je Samuel (1 Sam 3,20)?
- **istinski prorok: נביא ליהוה *nabi' ladonaj***
  - ❑ יהוה se objavljuje (3,21) ⇔ v1
  - ❑ ⇔ izrijetka (3,1)
  - ❑ “Riječ Božja” (HB 3,21) → “riječ Samuelova” (4,1)
  - ❑ Proročki poziv narodu u 7,3?
- **Obraćanje/vraćanje “svim srcem” (7,3)**
  - ❑ Prorok u akciji 7,5 (usp. v9):
- **Zagovornik (v5): moli za Izrael**
  - ❑ prinosi žrtvu i Bog im daje pobjedu (7,9s)
  - ❑ Funkcija u 7,6.15.17:
- **Sudac (v6.15.17)**

SAMUEL BLESSING SAUL
And when Samuel saw Saul, the Lord said unto him, Behold the man whom I spoke
to thee of: this same shall reign over my people. (1 Samuel 9:17)

Pomazivatelj

- prorok u 1 Sam 9,19:
- “onaj koji vidi” *ro'e* – particip glagola ראה (9,19) 4.11.16.
  - prema nalogu iz 9,16 što radi u 10,1
- pomazuje Šaula (10,1) – nakana:
  - *voditelj* nad Božjom baštinom: נגיד *nagîd*
  - pomazanje je od יהיה, *a narod u 10,24?*
  - proglašava kralja מלך *mœlæc* (10,24)
- Šaul kraljuje 1 Sam 9-31
  - Preokret u 15,11?
- Šaul se okrenuo od Boga (15,11)
  - Novi nalog u 16,12, izvršen u v13?
- Samuel pomazuje Davida 16,13; plod:
- Duh zahvatio Davida (צלח *šālah*)

David i Golijat (1 Sam 17)

Caravaggio,
David s Golijatovom glavom
(1606./1607.)

- ❑ Koje dobi David 1 Sam 14.33?
- Najmlađi (קטן), “mali” (נער)
  - ❑ Sukob dviju vojski (v3):
- Filistejci i Izraelci
  - ❑ Kakav je Golijat (v4-7)?
- Gorostas u oklopu
  - ❑ Kakav je David (v34-36)?
- Hrabar pastir (v34s)
- Istreniran za boj (v35)
  - ❑ Kraljevski oklop? (v39)
  - ❑ prevelik
- Gdje mu je snaga (v45)?
- Božje ime (v45)
  - ❑ Žalostan rezultat u 18,29b?
- Šaul progoni Davida

Dovršetak Samuelova poslanja

- *Samuel i David (1 Sam 19,18)?*
- **prima i brani progonjena pomazanika**
  - Šaul im ne može ništa (v24)
- **David vodi bunu protiv zlog kralja (c20-31)**
  - prvi put pošteđio Šaula (24,5)
  - *Samuel u 25,1?*
- **umire (25,1)**
  - David se povlači u pustinju (25,1)
  - *Reakcija zajednice (25,1; 28,3)?*
- **Oplakuju Samuela (25,1; 28,3)**

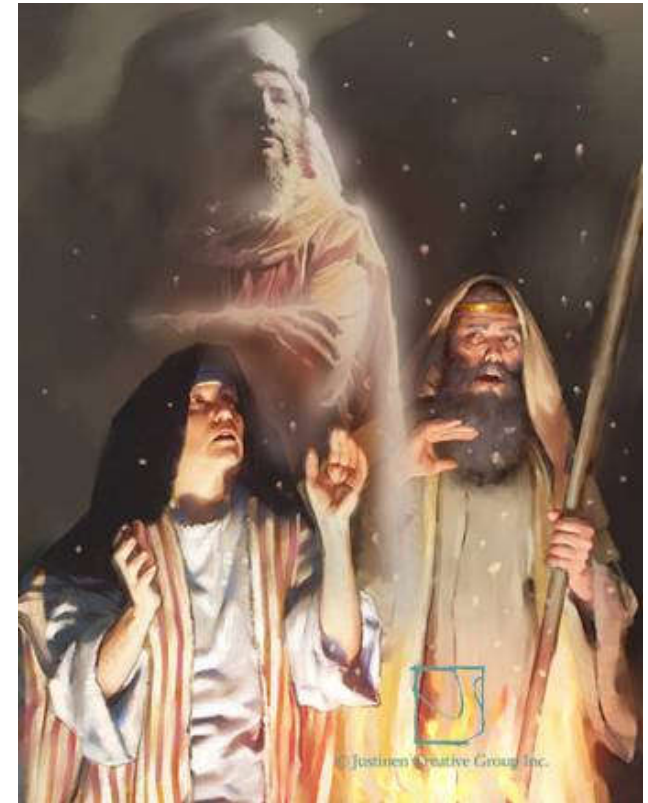

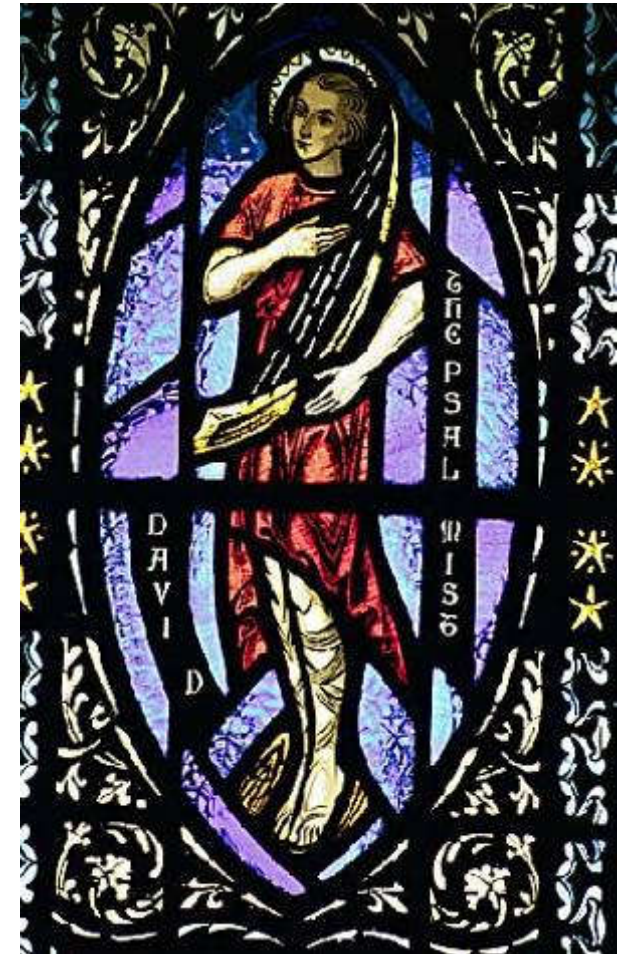
Zagrobni život (1 Sam 28,11-20)

- ❑ *Šaul zaziva duhove (28,11):*
- **uznemiruje pokojnika (v11)**
- ❑ *Samuel se javlja (v14):*
- **Starac s plaštem (v14)**
- ❑ *Dvostruka poruka u v19?*
- **poraz naroda (v19)**
- **“sutra ćeš biti sa mnom” (v19)**
- ❑ *Ostvarenje u 31,4:*
- **samoubojstvo u bitci s Filistejcima (31,4)**

Davidova životna pobjeda

- **Jedan od glavnih likova**
(1 i 2 Sam, 1 Kr, 1 Ljet = 4 knjige)
  - **Moralni pobjednik nad Šaulom**
(1 Sam 24,5; 26,12)
  - **Prima mesijansko proroštvo** (2 Sam 7)
- **Grješnik** (2 Sam 11s24)
  - **A) “predvečer ustao”** (2 Sam 11,2)
  - **Uzeo tuđu ženu** (v4)
  - *Montirao ubojstvo* (v17)
  - **B) Popis vojne sile** (24,9)
- **Kaje se** (2 Sam 12,13; 24,10)
- **Najveći biblijski pjesnik** (73 psalma)
  - **Začetnik liturgije** (1 Ljet 6,16)
- **Model Hrama sinu** (1 Ljet 28,11)

David kraljuje

- ❑ Kad započinje 2 Sam 1,1?
- nakon smrti Šaulove (1,1)
  - ❑ David poštuje pokojnike (2 Sam 1,19-27)
  - ❑ David se zakraljuje c2; c5
- na jugu (Juda c2) i
- na sjeveru (Izrael c5)
  - ❑ premješta sjedište kraljevstva (5,5):
- Hebron (7 god., Judeja)
- Jeruzalem (33 god., sav Izrael)
  - ❑ Slavlje u 1 Sam 6,12b:
- Kovčeg Božji dolazi u Jeruzalem (c6)
  - ❑ dovršetak Sinajskoga pothvata

